

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT.)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

HIRDETÉSEK: 2 hasábon poltsor egyszeri hirdetésnél 10 fl., többszörli hirdetésnél 14 fl. — Hivatalos hirdetésnél minden szö 4 fl. — Hirdetésnek és díjnak HORVÁT GÁBOR nyomdájába küldendők.

Előfizetési árak:	
Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 kor.
Negyed évre	2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.	

Felelős szerkesztő:
ÉLES KÁROLY.
Leptulajdonos és kiadó:
HORVÁT GÁBOR.

A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk.
Előfizetési pénzek Horvát Gábor könyvnyomdájába küldendők.
Kéziratokat nem küldünk vissza.

Deák Ferenc.

Deák Ferenc születésének 100-ik évfordulóját ünnepli az egész ország. A róla való megemlékezéstől, magasztalástól tellik be a magyar föld minden tája.

E napon a magyar nemzet millióinak szívében a hála érzete kél s imára kulcsolt kezekkel áldja a Mindenhatót, hogy Deák Ferencet nekünk adá.

Száz évvel ezelőtt szép megyénkben született a magyar nemzet megváltója; mert hiszen ő volt az, ki bölcsességével ugyszólván az enyészettől mentette meg hazáját; ő volt az, ki visszadta nemzetét önmagának s királyának; ő volt az, ki nemzetében felkeltette a hitet, a bizodalmat jövője iránt; ő volt az, ki megoldotta állami létünk és nemzeti fennállásunk nagy problémáit; ő volt az, ki eloszlatta a király bizalmatlanságát a nemzet iránt, mutatva a nemzetnek és királynak az utat, melyen a jog érvénye és hatalma vezet.

Deák Ferenc forró hazaszeretettel párosult állambölcsességgel lerakta azokat a tövényeket, melyeknek alapelve az volt, hogy az ország jogaiból semmit sem szabad feláldozni.

Hogy az ő bölcsessége által épített kiegyezés épülete biztos és szilárd alapon áll s hogy ez magyar nemzetre üdvöthozó, ez fényesen be van igazolva Magyarországnak senki által el nem tagadható, minden téren való előrehaladása által. Deák Ferencet — ki más nemzetteknek világtörténelmi alak, nekünk ma-

gyaroknak pedig egy eszmény, egy fogalom, — az isteni gondviselés küldötte, aki megmutta a helyes utat az ő népének, melyen haladva boldogul; aki megtudta festeni nemzetének álmait, az ő bölcsessége megmondotta, megsugalta, a felfokozott indulatok árjában is, hogy mi a jogos, mi a méltányos, mi az elérendő követelés. Az összebonyolult csomót nem akarta történelmi kardvágással keresztül vágni, hanem bölcs megfontolással felbontotta és a nemzet álmaiból kifejtette a valót.

Deák Ferenc élettörténetét ismerni hazafias kötelesség, mert minden tette a hazaszeretet lelkesítő példája. Benne a magyar jellem eszménye, a magyar faj sajátosságai megtestesülve valának. A puritán egyszerűség életében, viselkedésében, szokásaiban volt az ő jellemző tulajdona.

És midőn halálját leróni jött a fejedelm, az egyszerűségében nagy, tudásában bölcs emberhez, annak más királyi kegy nem kellett, mint az elismerés szava. Midőn a királlyal megbékült nemzet örömmámorban uszott s elismerését akarta kifejezni dicső fia iránt, ő nem sűtkérezett a népszerűség gyorsan változó kegyeiben, hanem megelégedett nemzet boldogságának tudatával. Neki elég volt az elismerés koszorúja, mellyel a nemzet és királya övezte homlokát.

Életében soha semmi kegyet, kitüntetést el nem fogadott. Hisz minden tettének rugója hazája, nemzete szeretete volt. Annál impozánsabban nyilatkozott meg nagyságának elismerése halála

után. Avagy nem megható történelmi jelenség-e az, midőn egy királyné jelenik meg az egyszerű polgár ravatalánál s a magyar nemzettel együtt sir. Zokog és bánkodik a nagy veszteség felett s fájó könnyeivel öntöze a magyar nemzet atyjának koporsóját.

Deák Ferenc emlékezeténél egy fájó hur rezdül meg szívében, midőn egy angyal karja jelenik meg előttünk, ki a nagy és bölcs férfinak felséges munkatársa volt akkor, midőn szegény hazánk hitét veszttve, alétan, boldogtalanságán keseregve, elhagyatva volt, ez az angyal önté a béke malasztját királyi férje szívébe.

Deák Ferenc születésének 100-ik évfordulójánál, — midőn vészes felhőket látunk hazánk egén tornyosulni, — lelünk elmereng a multak emlékein és a mult idők nagyságain, egész valónk megremeg, tétován nézünk magunk körül, mintha keresnénk valakit, aki hiányzik, s félve kérjük: virrad-e még szegény hazánkra olyan melegítő, világító, boldogító fénysugár; van-e, lesz-e olyan eszményi magasban járó napunk, mint minő Deák Ferenc volt, kinek emlékezetéből erőt, bizalmat, bátorságot és reményt merítünk arra, hogy az ő nagy alkotását, mely oly áldásos harmoniába olvasztotta egybe e nemzet és királya érzelmeit s mely a nemzeti fejlődésnek oly biztos alapjait rakta le, áldott, nagy és halhatatlan szelleme meg fogja védeni s oltalmazni.

Adja Isten, hogy úgy legyen.

Lukonich Gábor dr.

A haza bölcse.

Délibábos rónaságok,
Völgyek, halmok és hegyek:
Mind ő róla beszéljétek,
Mind ő róla zengjétek!
Te Balaton gyöngyös fodra,
És te, Duna ő s vize:
Hullámmelvel zengjétek őt,
Ki e honnak volt dísz.

Bölcsőjéhez Balatonról
Vitt a szellő harmatot,
A parti rét virágiról
Hordott édes illatot.
Pannonhalma ősi orma
Szent erényre oktatá,
Nagy Rákóczi hősi lelke
Szabadságként szálit reá.

A Kárpátok hármás bérce
És a csodás Adria,
Mikor ő szólt: bánult, figyelt,
Hogy mit is mond bölcs szava.
Erdély hófedte csúcsain,
Kincses völgyek zegzugán
Azt tudták csak: szent, igaz, jó,
Amit ő tesz, ő kíván.

Igazság volt a törvénye.
És a törvény: fegyvere.
Hit, bölcsesség: vezérfénye...
És a haza: mindene.
Napja, éje, lázas gondja,
Szívverése érte volt,
Lánglelkével, a hazáért,
Eget, földet, ostromolt.

Míg milliók aluvának,
Ő virrasztott egyedül,
És agyában, meg szívében
Érzés és gond egybegyűl.
S így általa feltámadott
Jog, szabadság egyaránt,
Nyugvó révbe jut a nemzet,
Akit eddig sorsa hányt.

Zord haragnak viharai
Végre mind eltűntenek.
A békének szelid fényén
Derültek fel a szemek.
... Volt egy nemzet, volt egy király,
Fogadásban egybeforrt:
Együtt élni a hazáért,
Élfeledni, ami volt.

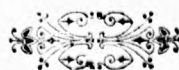
Együtt élni és küzdeni,
Jó- és rosszban mindenkor,

Nemzet s haza legyen boldog
És dicsfényben mindenhol!
Szív, ész és kar: készen álljon,
Ha vész törne ellene.
Söpörje el, bárki légyen
A magyarnak ellene.

Egy nyelv, egy szív, gond, érzés
És ő s erény kincsei:
A bizalom zálogaként
Fognak áldást hinteni.
Áldott lesz a király neve,
Minden tette és szava,
Nem borul majd vészterhével
A nemzetie éjszaka.

Deák Ferenc szive, lelke:
Igy tettél te hajdanán!
Örök lánggal égve-égjen
Nagy lelked e szép hazán.
Örkődjék e nemzet fölött
S ha lesz egykor vihara:
Te légy vele! Akkor virul,
Nagy, boldog lesz a haza!

Minko Béla.

Deák Ferenc emlékezete.

Emlékbeszéd. A sümegi áll. reáliskola 1903. okt. 17-iki Deák-ünnepén tartotta Elek Oszkár dr. tanár.

Hazánk egyik legnagyobb fiának emléktünetére gyűltünk ma össze. Gyenge az én szavam, hogy esetlenül tudjam azt a fényes pályafutást, mely örök példaként ragyog az ifjabb nemzedék előtt. Nem elég az én erőm, hogy be tudjak hatolni lelke mélyébe, hogy fel tudjam tárni nagy egyénisége csodás rejtelmeit vagy hogy a lélek-búvár gondos figyelmével számlaira tudjam bontani fenséges jellemének finom szövését. De reu-desen a törekvés is méltánylásra talál s ha erőmhöz képest valamit is tudtam elérni, igye-kezetemet siker koronázta.

Két módunk van arra, hogy Deák Ferenc szellemét megérthessük: az egyik egyéniségének nagy politikusaik jellemével való összehasonlítása, a másik pedig pályafutásának rajza.

Deák jellemének főbb vonásai: józan ítélő-képessége s nagy hazaszeretete. Beöthy Zsolt mondja, hogy nem is egyéniségében, hanem fájá-ban gyökerező két jellemvonása ez. Ha Magyar-ország zivatáros multjára gondolunk, a szürtekre és az örvényekre, melyek közt hanyódott, a csapásokra, melyek annyiszor sújtották, mindnyá-junkat megvigasztal a tudat, hogy mindig akadt hű fia, ki kitartásának sziklaszilárdságával, égő honszerelmének lobogó tüzevel, virrasztott a lassú haladás szomorú éjszakáján. Zrínyi Mik-lós, a kard és lant hőse, fennem hirdeti, hogy a nemzet, melyet német dul, melyre török jár, csak a maga etejével mentheti meg magát. Nagy államférfiaink politikai hitvallásának talaja min-dig a nemzet veszedelme volt, melyből Antaeus-ként merítették erőt. A magyar állami életnek alkotmányos szervezetté történő kialakulása fo-lyamán három nagy név jelzi a fejlődés korszakait. Talán messzire vezetne, ha most Széchenyi, Kossuth és Deák pályafutásának apróbb részle-teibe behatolnánk. Széchenyi jellemének a legfőbb vonása nagy képzelőtehetsége. Ő maga mondja Naplójában: „Beu-nem a képzelődés nagyobb, mint a többi lelki tulajdonságok.“ Kossuthot gyakran elragadta szenvedélye. Kiméltlenül dörgi oda a főrendeknek: „Veletek, sőt általatok, ha akarjátok, nélkületek, sőt ellenetek, ha kell.“ Deák az óvatosság, a bölcs és józan mérséklet politikusa volt. Van a francia tragikai költészet-nek olyan vonása, mely ezt a világirodalomban páratlanul teszi: a józan ítélet harca ez a szen-vedély elhatalmasodásával. Nem ez jut-e eszünkbe, ha arra az elentétre gondolunk, mely Széchenyi, Kossuth és Deák jelleme között van? Hány-szor magyaráltak félre a haza bölcsének politikáját. Széchenyi azt írta Döblingből, hogy Deák Ferenc még mindig a zalaegerszegi megyeház ablakából nézi a világ folyását. Kossuth Lajos Helfy Ignác-hoz intézett levelében szemére veti Deáknak, hogy a kiegyezéssel a nemzet jövőjét teszi tönkre. Kossuth és Deák jelleme között aligha vont még valaki művészebb, velős rövidségében kifejezőbb párhuzamot, mint Csengery Antal: „Forradalmunk alatt Kossuthban és Deákban találjuk megtestesítve az ellentéteket. Amaz képviselte a sértett jog-érzet bosszúját, az ingerült haza szenvedélyét, s ez a védelmi harc törvényességét.“ Nemzeti

jogainknak valóban Deák Ferenc volt a legkivá-lóbb védője. Alig felelt még meg valaha férfiú annyira, mint Deák, a hazafi amaz eszményké-pének, melyet Széchenyi *Hutalében* költői elra-gadtatással rajzolt. Nem kívánja, hogy Curtinok legyünk. „De nálunk több s nemesebb hazafiság kell, — mondja Széchenyi — sokszor tanú helyett zordon magány, dicséret és taps helyett fanyar visszavonulás... Mi nehéz felőrára va-lamiért felhevülni? De esztendőnkig túrni lelki sérelmeket: ehhez kell a szó legsúlyosabb érte-lében férfiú.“ Ehhez valóban férfiú kell s ilyen volt Deák Ferenc. Kemény Zsigmond báróval lehetne összehasonlítani. Ő is a nyugalom, a tárgyilagosság, a politikai józanság egyik legki-válóbb képviselője volt. Deák is csak úgy tudta mérlegelni a körülményeket, mint Kemény, ki a könnyen hevülő politikust a szabadság ábránd-hősének és a gerjedelmek kalandorának bélye-gesztte. Deák Ferenc követte-e valaha a szenvedély fellángolását s ragadtatta-e magát bármikor is arra a talajra, melyet a csendes merengés s a költői ábrándozás óráiban tündérekertnek gondo-lunk, de a valóságban csupán szüppedő ingovány? A sok méltatlanság elszenvédésekor vakmerőbbek szoktunk lenni. De a merészség politikáját kö-vetőkkel szemben a nagy államférfiu bölcsesé-gének a józan értelmének fenségsével mondja Deák: „Az óvatosság, még ha túlzott volna is, mindig figyelmet érdemel, mert a túlzott merész-ség több kárt okozhat, mint a túlzott óvatosság.“ Csengery Antal mondja, hogy az igazságnak és becsületnek ugyanaz a szigorú védője volt, mint Cato, noha ennek szigorát Deákban a kereszt-ny szellem enyhítette. De a jellemnek az a puritán egyszerűsége, a szerénységnek és az önzetlenségnek az a klasszikus megtestesülése, melyet Deákban csodálunk, Washington, Éjszak-Amerika nagy fiát juttatják eszünkbe. Mindkettő mintája a „polgári erények“-nek. Washington, miután a hatalmat visszaszolgáltatta a kongressz-szusnak, visszavonul. Szinte menekedni látszik a jutalmaktól. Deák Ferenc is a kiegyezés nagy munkája után visszautasított minden erkölcsi és anyagi kitüntetést. Sejtette, hogy a jutalom csak az irigység és rágalom zsilipjét szakította volna fel, hogy az önzés és érdekhajhászás vádjának egész áradatát zudítsa ellene. Ilyen volt Deák Ferenc.

Jellemét saját tetteinek világtításában még fenségebbnek látjuk. Fényes politikai pályája előtt meghódolt a külföld is. Felesleges hivat-koznom az angol Forsterre, a francia Laveleyre, kik jellemképét finom művészettel rajzolták meg. Említhetném barátai közül Pulszky Ferencet és Csengery Antalt, kik a szeretet szövetségével világtították meg ezt a kátói jellemet. Deák több országgyűlésen emeli fel szavát a szabad királyi városok, a magyar nyelv, az örökvalóság, a gon-dolat- és sajtószabadság érdekében. Zalaegersze-gy 1843-ban véradlozat árán választotta meg. Sok-kal drágább volt e megbízás, hogysem elfogad-hatta volna. Pályájának második nagy fele 1848 után az elnyomatás esztendeiben kezdődik. Sok vihart és veszt szenvedett szegény hazánk, ez a „szólvészek közt habzó gálya“. Csak egy-két lélekben derengett a remény szikrája, csak né-hány lélek előtt gomolygott a ködös ábránd, mely nem engedte, hogy iromba tehetetlenség

lethargiájába süllyedjen a nemzet. Milyen kínos, hosszú várakozás volt ez. Senki sem mer-te eszmét kifejezni. Vagy előztak rájuk, vagy külső mezbe öltöztették őket. Így született meg az elnyomatás kora költészetének két jellemző mű-faja: a ballada és az allegória. Mindenki érezte, hogy Arany János balladái mögött az elfojtott érzelmeik forrataga zúg s hogy Tompa Mihály allegóriái csak háborgó indulatok vívódásainak a művészi kifejezései.

A lázas tettvágy, a reformok korának Szé-chenyi, az izgatott cselekvés idejének Kossuth, a várakozás és türelem korszakának Deák az apostola. Gyulai Pál mondja: „A szenvedőleges ellenállás és várás politikájának senki sem volt kifejezőbb képviselője, mint Deák: az államférfi s Kemény: a hírlapíró.“ A nagy olasz-osztrák háború után alkotmánnyal kínálja meg nemze-tünket a fejedelem. 1861-ben országgyűlés elé kerül az úgynevezett októberi diploma. Deák Ferenc ekkor tartja meg a jogfolytonosság elvét hirdető első felirati beszédét. Arra utal, hogy a magyar alkotmány lényegét vonják kétségbe. Büszkén utasítja vissza a koncot, mert „neünk adott alkotmány nem kell... Visszaköveteljük ősi alkotmányunkat, mely nem volt ajándék. Mellettünk jog és törvény állanak... ellenünk az anyagi erő.“

Az országgyűlés határozati pártjának Teleky László volt a vezére. Eötvös Károly *Emlékezé-seiben* leírja, hogy egyszer korán reggel látogatta meg Teleky Deákot. Deák elmondja neki felirati beszédét, mire így szól Teleky: „Ne a magad nevében mondd el, hanem valamennyiünkben terjeszd elő!“ Mit jelent e nyilatkozat? Jelenti azt a vaskényszerűséget, mellyel Deák nagy egyénisége tartotta fogva a lelkeket.

1867-ben a nemzet kibékült királyával. Deák nagy műve a befejezés stádiumába jutott. Emlé-két legjobban megőrzi politikai működésének nimbusza, neve irodalmi jelentőségét pedig be-szédeinek és leveleinek gazdag gyűjteménye biz-tostítja. Zichy Antal mondja, hogy Deák Ferenc mint fró egyetlen a maga nemében, szinte ha-sonlíthatatlan. Mint a bányász, ki aknák mélyére száll, rejtett világ kincseit ismerheti meg, olyan gazdag forrásra talál a kutató, ha Deák iratai-nak szellemébe hatol. Az egész nemzet reménye felvillanásának, tette serkenésének, elnyomott lelke vergődésének, a kibontakozás lehetőségé-be vetett sejtelmes hitének, bizalma feléledésének Deák beszédeiben és leveleiben mesteri kifeje-zést adott. Eszünkbe jutnak Arany János nagy ódájának sorai, melyekben Széchenyi műveinek halhatatlanságát jósol:

„Am hadd üvöltösn a számum viharja,
Dőljön nyugatról a sivár homok,
A bujdosók előtt el nem takarja
Melyet ti megjelöltök, a nyomot.“

Deák böles mondásai.

Bécsben el akarták hitetni, hogy mily nagy boldogság volna az, ha Magyarország nem lenne külön ország! Mennyivel boldogabbak volnánk, ha Magyarországot egybeolvastanák Ausztriával,

Apróságok Deák Ferencről.

Deák Ferenc mint kis diák Nagykanizsán járt iskolába. Kosztadó gazdájánál minden ebéd után ezt a rövid imádságot kellett a kosztos diákoknak elmondaniok:

— Hála Isten, jóllaktam, adjon Isten annak is, akinek nem volt.

Deák hűségesen elvégezte mindig ezt a rö-vid imádságot. Egyik ebéd után azonban csak ennyit mondott:

— Adjon Isten annak is, akinek nem volt.

— Hát az imádság eleje? — kérdi a gazda.

— Nem laktam jól, — feleli vissza a kis Ferkó. Már pedig én az embereknek sem hazu-dom, annál kevésbé a jó Istennek.

A nagy Deáknak is mindig az igazság volt egyik vezető csillaga.

Deák Ferencet impozáns fátylasmenettel akarták megtisztelni Zalaegerszegen. Valahogy megtudta a szándékot s megkérdezte, mennyi pénzt szántak a fátylas zenére.

— Háromezer forintot!

— Csak nem égettek el hiába annyi pénzt?

— Én teszek hozzá a magaméból még 1000 forintot s ennek jóvödelméből két szegény tanu-lót segíthetünk.

Maig is élvezik szegény jó tanulók az alapít-vány kamatait.

Deák Ferenc 8.000 Ft-tal tartozott Klára nővérének. Mikor kehidai birtokát Széchenyi

István gróf megvette, Deák kocsira ült, hogy Klárhoz menjen leszámlásra. Mikor nővéréhez Szent-Lászlóra ért, szeretettel üdvözölte.

— Édes Klárikám, tudod, én elmegyek Pestre, mert eladtam a kehidai birtokot. Most számol-junk, édes Klárikám.

Klári haragosan felelt: — Tüzes teremtette, ne zaklass mindig avval a számadással.

Deák most szót először a számadásról.

Klári a szomszéd szobába ment, egy csomó írást hozott be, összegyűrte s beledobta a tűzbe.

— Tüzes teremtette, no, most összeszá-moltunk.

Deák Pesten az *Angol Királynőben* lakott. Midőn 1861-ben Pest első kerülete képviselővé választotta, két szobát kellett fogadnia, mert sokan mentek hozzá látogatni. Nagy urak, fejedelmek és — szegény emberek. Ő nem tett különbséget köztük. Megtörtént egyszer, hogy a királyt sem fogadta.

— Nagyon köszönöm, hogy meg akar látog-atni, de most nem lehet, rosszul érzem magam-at, — mondá a királyt bejelentő tisztviselőnek.

Deákhoz sok szegény 48-49-es honvéd is ellátogatott könyörödományért. Deák mindegyik-nek egy-egy frtot adott. Sok álhonvéd is akadt s bizony a képviselő napilijából nem futotta volna az alanzisnára. Ezért barátai naponkint őt kolduló honvédnél nem érsztettek föl többet, a többit visszaküldték.

Egyszer egy osztrák katonatiszt beállított Deákhoz azzal, hogy elkütyáta az ezred pén-zét s most családjával együtt a gyalázat előtt áll. Hallotta Deáknak nagy jó szívét s most kéri, adjon neki kétezer frtot kölcsön. Megadja, ha részletekben is. Nagy pénz volt ez akkor, de Deák mégis kölcsön adta a tisztnek, akit soha-sem látott. Hét év alatt kapta vissza pénzét.

Volt Deák Ferencnek egy kis Mária-képes emlékérmé, melyet nagy kegyeletben tartott. Soha le nem tette. Ott lógott egész életén át egy kis vékony zsinagon a nyakában. Mint ta-lizmánt, úgy tekintette. Vallásos érzületének tanúbizonysága volt ez a kis emlék is. Mikor halálát közeledni érezte s már alig tudott be-szélgni, odaintette magához rokonát, Sibirik An-tal honvédszázaredest, akinek családjával együtt lakott életének utolsó évében a városli-geti Deutsch-villában, s azt mondta neki:

— Kérlek, öcsém, ha majd öltöztetnek, ezt a kis emléket le ne hagyd venni a nyakamról.

Nem is vették le. Emlék volt — Klára nénye után — *Édesanyjától*.

Az a férfiú, aki életében nagy érdemei elis-merésüül soha semmiféle kitüntetést, semmiféle érdemjelet emlékül soha el nem fogadott, — az édes anyai emléket oly becsben tartotta, hogy elvinni akarta magával még a sirba is — örök emlékül!...

— Meghiszem azt! . . . felelt Deák. Hát még mennyivel nagyobb a mennyi boldogság, még sem kívánkozik közülünk senki sem meghalni! . . .

„A fényt minden nemzetnek áldás, csak a magyarnak átok.”

„Amely jogról lemondunk, azt emberi hatalom vissza nem adhatja többé.”

Három hatalmat ismerek, melynek véleményemre nézve felelősséggel tartozom: mindenkélt az Isten, azután saját lelkiismeretemet és az ország közvéleményét.

„Minden ember saját keblében hordozza tetteinek legigazabb bíróját: a lelkiismeretét. Csak az előttem a nyomorult, a megvetést érdemlő, ki tetteiért önkeblében megnyugvást nem talál.”

Igaz ügyért küzdeni még akkor is kötelesség, mikor már a sikerhez nincsen remény.

„Áldás gyanánt adta Isten a vallást az emberiségnek. A tiszta vallásosság hittel szeretetet kapcsol össze.”

„A nemzeti gazdagságnak egyik legfőbb kincse a munka.”

Azon polgári jogok a legbiztosabbak, melyek nemcsak a törvény tábláira vannak holt betűkkel írva, hanem minden polgárnak a keblében kiolthatatlanul élnek.

„A szabadság másokkal megosztva nem fogy, sőt erősödik. Annál biztosabban áll, mennél többben lehetnek részesei.”

„Minden jó ember elvesztette mindenét akkor, midőn hazájának szabadságát, nemzetének jogát elvesztette.”

„Alig van ország, mely századokon keresztül annyit szenvedett, mint Magyarország. Végényeszt őrvénye szélén állottunk. De tudtunk tűrni és kitartani. Ismét az isteni gondviselés nyújtott alkalmat, hogy szenvedéseink enyhüljenek s ha a mindenható úgy akarja elenyésznek!”

„Első cél mindig a haza java, melyet soha, semmi más célnak feláldozni nem szabad.”

Ne menjünk Amerikába!

Szomorú dolog a kivándorlás hatalmas mozgalmá. Nincs nap, hogy többen-kevesebben el ne hagynák szülőföldjük határát és ösmeretlen veszedelmek semmibe sem vevésével új hazát ne mennének keresni.

Nem célunk most a kivándorlás okait fejtegetni. Ezuttal csak azokhoz szólunk, akik még itthon vannak és a kivándorlás gondolataival foglalkoznak hogy: „Ne menjünk Amerikába!”

Az Északamerikai Egyesült államok törvényhozása ugyanis nem régen oly törvényt alkotott, mely az előbbieknél jelentékenyen szigorubb és nincs kétség benne, hogy megcsökkenti az ott is megszokott bevándorlást.

A törvény célja, hogy minden oly elem elöl elzárja a bejutást, mely akár a kormányznak, akár a társadalomnak terhére lehetne.

Beltügyminiszteriumunk hivatalos közlönye legutóbb egész terjedelmében hozta az Amerikába való bevándorlást szabályozó és szigorító új törvényt, megadva ezáltal a módot arra, hogy az a kivándorolni szándékozó magyar népnek is tudomására jusson és őket a kivándorlás eszméjétől lehetőleg visszatartsa. Minket is ez a cél vezérel, mikor közreadjuk a törvény fontosabb intézkedéseit. Vajha meglenne neki a kívánt haszna és eredménye!

Az új amerikai törvénynek lényegesebb és a kivándorolni szándékozókat érdeklő intézkedései ezek:

Az eddig minden bevándorló után szedett egy dollár fejadót két dollárra emeli.

Kizárja a bevándorlásból: a gyöngelméjúeket, az örülteket, nyavalyatörőseket; a teljesen szegényeket, koldusokat, undorító vagy ragályos betegséggel fertőzötteket, rovtott multuakat, több-nejűeket és erkölcstelen nőket és kisérdőket, továbbá mindazokat, kiknek hajójegyet mások fizették.

Ezer dollár bírsággal sújtja azokat, akik külföldi munkásokat hoznak vagy hozatnak.

Azokat a munkásokat, akik nem az államok vagy a községek hirdetései folytán akarnak bevándorolni, kizárja.

A 7. szakasz szerint tilos a hajó- vagy vasúttársaságoknak a bevándorlást elősegíteni. Hirdetéseik csak a hajó indulási és érkezési idejét és egyéb a szállításra vonatkozó adatokat tartalmazhatnak. E szakasz ellen vétő társaságok minden egyes esetben ezer dollár büntetést fizetnek.

Törvény ellen vét mindenki, aki az Egyesült Államokba veszélyes, fertőző betegségben szenvedő külföldit hoz be.

A 11. szakasz szerint a magukkal tehetetlen, kizárt bevándorlók, kisérdőkkel együtt a hajótársaság költségén visszaszállítandók.

Minden egyes bevándorló, illetőleg hajótársaság felelni tartozik, szavatosság terhe mellett a kérdésekre: A bevándorló teljes neve, kora, neme, családi állapota, hivatása vagy foglalkozása. Tud-e írni vagy olvasni. Nemzetisége, faja, utolsó lakóhelye. Az Egyesült Államok mely kikötőjében akar partra szállani. Utazásának vég-célja? Van-e jegye odáig, maga fizette-e a jegyet vagy mások? Rokonhoz vagy barátához igyekszik-e, annak pontos címe? Van-e ötven dollárja és ha kevesebb, mennyi? Volt-e valamikor előbb az Egyesült Államokban s ha igen, hol és mikor? Volt-e valamikor börtönben vagy szegényházban, vagy örültek házában? Soknejű-e, anarchista-e? Ajánlat, ígéret vagy egyezmény alapján jön-e, hogy az Egyesült Államokban dolgozzék? Milyen az észbeli és testi egészsége, nyomorék-e s ha igen, mióta és mi okból?

Minden külföldi, kit e törvény ellenére behoznak, ha csak lehetséges, ugyanazzal a hajóval, amellyel jött, ugyanabba az országba visszaszállítandó. A visszaszállítás költségeit úgy a szárazföldre, mint a hajón a hajó tulajdonosa viseli.

Ha az Egyesült Államokban oly külföldi találtatnék, ki e törvény ellenére jött, érkezése után két évvel is visszaszállítandó.

Bizony ezek az intézkedések csöppet se biztatók azokra, akiket a nyomoruság kerget Amerikába, vagy a beszivárgó koronák vonzanak a tengeren túlra. Jó lesz figyelembe venniük a fölsoroltakat, mert az amerikai törvény őrei nem ismernek kegyelmet. Szomorú volna tehát mindenképpen hiába megtenniük a költséges és rengeteg tengeri utat.

Szíves megszívlelésébe és megfontolásába ajánljuk és kérjük a fent elmondottakat azoknak, akiket illet.

H I R E K .

— **Deák Ferenc ünneplése.** Ünnepet ül az ország. Ünnepli a haza egyik legnagyobb fiának, Deák Ferenc születésének 100-ik évfordulóját. Az ország szívében, Budapesten s szerte a magyar hazában áldó imádság, szívbéli hála száll a magyarok Istenéhez, hogy megajándékozta népét a *haza bölcsével*.

Ez ünnepek sorából kiemelkedik Zala vármegye ünnepe. Hisz ezer éves országunknak is egyik legnagyobb fia Deák Ferenc, még szülővármegyéje nem szült nagyobbát, mióta Árpád hadai ezt a kies vármegyét birtokukba vették.

Sümegen nemzeti zászlók jelentették az ünnepet. Reggel 8 órakor a plébániatemplomban Németh János plébános, Szita Román ferencrendi házfőnök és Tamási István káplán segédletével háladó istentiszteletet tartott, melyen a hatóságok, az iskolák s szépszámu közönség vett részt. Mire végével a Himnusz énekelte a közönség.

Mise után a reáliskola rajztermében folyt le az intézet ünnepe, melyet az ifjuság a Szózzal nyitotta meg. Ezután *Elek Oszkár* dr. tartotta meg a lapunk második helyen közölt emlékbeszédét Deák Ferencről. Erre a Himnusszal az ünnep véget ért.

A népiskolák és az iparos tanulók iskolája ma, reggel 8 órakor jó idő esetén a Ramaseter ház udvarán tartja a Deák-ünnepet. Közönséget is szívesen látnak.

A csabrendeki állami elemi népiskola — a közbeeső szüret miatt — október 14-én ünnepelte meg meghatóan Deák Ferenc születésének 100-ik évfordulóját. — Az iskolai ünnepélyt

megelőzték az istentiszteletet úgy a róm. kat. mint az izraelita templomokban. Az idő nagyon kedvezett. Aranyos sugarait szórta a nap, mikor az ünnep résztvevői gyülekeztek az iskola udvarán, ahol az Isten szabad ege alatt folyt le az ünnep. Az iskolai énekkar a *Szózzal* kezdte az ünnepet, ezt követte *A haza bölcsé* c. vers Minke Bélától, szavalta Kovács Károly VI. o. t. Az alkalmi beszédet Németh Sándor állami tanító mondta, amelyben a nemzet eme szellemi óriásának önzetlen jellemét, elméjének bölcsességét, lelkének nagyságát és szavának meggyőző erejét, valamint közmondásszerű egyszerűségét tárcsázta. — Szépen átgondolt beszédjének ama része, melyben a ravatalához elzarándokolt boldogemlékü Erzsébet királyné nevét említette, mindenkire nagy hatást gyakorolt. Az eljenzéssel fogadott történelmi visszaemlékezést követte *Deák Ferenc* c. vers szavalása, írta: Ujvári Béla, szavalta Szabó Anna VI. o. t. és végül az iskolai énekkar elénekelte a Himnuszot. E napon az előadások szüneteltek.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Nemes Gyula zalaegerszegi törvényszéki segédtelekönnyvezetőt az ottani törvényszékhez telekönnyvezetővé nevezte ki.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter *Vajda* Péter paksi járásbíróági telekönnyvezetőt a zalaegerszegi törvényszékhez helyezte át.

— **Eljegyzés.** *Hajós* Sándor volt sümegi rom. kat., most móriföldi állami elemi iskolai tanító eljegyezte *Ott* Lujzikát, Temesvárotti.

— **Vadászat.** Nagy vadászatot rendezett a sümegi vadásztársaság f. hó 15-én (s nem 17-én, mint mult számunkban jeleztük). A vadászatban 25 puskás mintegy 60 hajóval vett részt. Egy nyolcas szarvasbika és három őz esett a vadászok zsákmányául.

— **Kérelem.** Tisztelettel kérjük olvasóközönségünket, hogy az előfizetéseket megújítani s az esetleges hátralékokat beküldeni sziveskedjék, hogy a kiadóhivatal is megfelelőhessen azoknak az anyagi kötelezettségeknek, amelyekkel a lap fönntartása jár.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazok, akik felejtetlen kedves feleségeimnek elhunytával ért sulyos fájdalomkat részvétökkel enyhíteni iparkodtak, fogadják ez uton is legmélyebb köszönetemet. Marton (Klaffi) Vince.

— **Zalavármegye közigazgatási bizottsága** Jankovich László gróf főispán elnökletével, folyó hó 18-án tartotta havi rendes ülését.

Az alispáni jelentés szerint: A közegészségi állapot úgy a felnőttek, mint a gyermekek között a lefolyt hónapban igen kedvező volt.

A hasznos háziállatoknál a ragadó száj- és körömfájás mindinkább nagyobb területeken lép fel s habár a hatóságok részéről az előirt óvintézkedések legszigorúabban foganatosítottak is, a baj tovaterjedését megakadályozni alig lehet.

A tüzesetek közül ezideig bejelentetett 16, melyeknél az összes kár 29754 koronát tett ki, ebből biztosítás által megtérült 22749 korona, így a biztosítatlanul maradt kár 7005 koronára rug.

A közzgazdasági állapotot illetőleg nagyon észrevehető, hogy a gabonatermés a mult évinél kevesebb, ehhez járul, hogy a gabonaárak nagyon alacsonyok.

A szőlő csekély, de jó minőségű termést ígér; kapás növényekből jó termésre van kilátás. Pénzügyileg a közztartozások csekély mértékben folynak be, a közzvetlen fizetők — néhány kivételével — tartozásaikat befizették, azonban a közzégi fizetőknél nagyon észrevehető az exlex állapot, vagyis az, hogy végrehajtás utján nem szorítottak a fizetésre.

Végül az általános adminisztrációra bénítólag vagy éppen zavarólag ható esemény a lefolyt hónapban nem fordult elő.

— **Szüret.** Szomorú beszámoló! Megvolt a szüret, a szomorú és vigasztalan a keserű csalódást okozott szüret. Negyede, sőt egyes helyeken nyolcada termett a tavalinak. Öreg, tapasztalt szőlős gazda szerint vagy 40 éve nem volt ilyen silány szüretünk. A szük termésért pedig nem elég vigasztalás, hogy a must jobb a tavalinál. Mert kevés, nagyon kevés lesz eladó s a gazda a sok költség és fáradság után tört reménnyel szemlélheti az üres hordókat, amikbe nem jutott must! A silány szüretnek bizonyosan erős nyoma lesz a pénzintézetek váltótárcájában, no meg a házasságkötések statisztikájában is. Mind a kettő bizony szomorú nyom.

— **A nagykanizsai főgimnázium épülete.** Nagykanizsa városa titkos pályázatot hirdetett a városi kat. főgimnázium és a kegyesrendi társház épületeinek terveire. A pályázat szeptemberben járt le és igen szép eredménye volt, amelynyiben 10, nagyobbbrést jeles terv érkezett be

a határnapig. A pályatervet az imént bírálta meg a kiküldött pályabírók. Ennek tagjai *Vicsay* polgármester elnöklésével a városi mérnök, *Horváth György*, a főgimnázium igazgatója, a Magyar Építőművészek szövetségének kiküldötte, *Pécs Sándor* műegyetemi tanár és a Magyar Mérnök és Építészegyesület kiküldötte, *Schulek Frigyes* műegyetemi tanár voltak. A bíráló bizottság egyhangú ítélete az első díjat *Bálint és Jámor* budapesti műépítők tervének ítélte oda, a második díjat *Boszruker* építész nyerte el. A bíráló bizottság méltányolva a nem díjazott tervekbe lefektetett egy-egy jeles eszmét, két tervet a város közönségének megvételre ajánlott és pedig első helyen *Sándy Gyula és Fölk Ernő* budapesti műépítő tervét. A város polgármestere a kivitelre vonatkozólag már is elfutkezésbe lépett az I. díj nyerteseivel. A gimnázium építését a jövő év kora tavaszán kezdik meg.

Népies mintagazdaság. Darányi földművelésügyi miniszter Felsőrajk zalamegyei községben *Zsiga Mihály* birtokán népies mintagazdaságot létesít és felügyeletével *Grüner Lajos* vármegyei közigazgatási előadót bízta meg.

Állatdíjazás Nován. Folyó hó 11-én igen sikerült állatdíjazást rendezett Nován a járási gazdakör. Összesen 255 szarvasmarha és 166 ló hajtattatott fel. Az első díjat egy igen értékes szecsikavágót, mely *Batthyány Zsigmond* elnök és *Stádel János* alelnök közös díja volt, *Horváth Ferenc* bollahidai kispazda nyerte el igen szép fejésteherével. Az úszók első díját pedig, egy szintén értékes répavágót, *Stádel János* ügybuzgó alelnök díját, *Császár János* baktúttósi kispazdának ítélte a bírálóbizottság. Ezután még 350 K állami, 50 K gazd egyleti díj, továbbá 10 K Nova község díja és 10 K a Nova és vidéke takarékpénztár díja osztottat ki 25 kispazda között, a nagyobb birtokosok pedig díszoklevelet kaptak. Ez az állatdíjazás volt az első bemutatója a novai járási gazdakörnek, mely csak ez év tavaszán alakult meg. Az első bemutatónál utána, a gazdakör nagy tevékenységre képes, de kell is, hogy tevékenységét kifejtsék, mert *Göcsej* elmaradt gazdáit csak jó példaadással lehet buzdítani a jobb, a helyesebb gazdasági irány követésére.

A Balaton az Urániában *Sági János* és *Szalay Sándor* gyönyörű darabja, a *Balaton*, 200 színes és 15 mozgóképpel már kész az *Uránia Magyar Tudományos Színházban*. A napokban előkelő fővárosi nő társaság jelenlétében próbavetítéseket tettek. A hangulatos szép képek óriási tetszést arattak. A társaság egy-egy kép-nél hangos csodálkozásban tört ki. A színház a szöveget leküldte *Sági János*nak, aki most osztja be a képeket. A *Balaton* 2-3 hét után kerül színre, mikor egész Budapest együtt lesz, s mikor az igazi színi idény kezdődik.

Szőlősgazdák kérése a képviselőházhoz. A Magyar Szőlősgazdák Országos egyesülete alaposan megokolt kérvénnyel járul a képviselőházhoz, amelyben felsorolja azokat a bajokat, amelyek legégetőbbek. A szőlősgazdák kívánságait a következőkben foglalják össze:

1. A boritaladó fizetésének kötelezettsége alól a termelők úgy a saját, mint a családjuk és háznépük által elfogyasztott bor után oldassanak fel.
2. A boritaladó lényegesen szállítassék le, úgy hogy annak hektoliterje után csak 4, legfeljebb 5 korona adó számítassék.
3. Az adó legyen egységes, vagyis azok a ma felállított igazságtalan adózási kategóriák, melyek éppen a városok élmezőjét drágították meg, töröltessenek el.
4. Helyeztessék hatályon kívül az a törvény, mely a városoknak és egyes községeknek jogot ad a bor után külön községi pótlékot is kivetni.
5. A törkölynek vízzel való felöntése által készített lőre, mely csakis házi fogyasztásul szolgálhasson és adás-vétel tárgyát ne képezhesse, mentessék fel az adó fizetése alól.
6. Szállítassék le az a mértékegység, melyen átul a termelőnek bort elárusítani nem szabad, a jelenlegi 50 literrel 20 literre (esetleg 2 koronás literáron felül 10 literre).

Mindazok a törvények és rendeletek, melyek a boritaladó beszedése és így a borkészlet ellenőrzése címen, a bor okszerű kezelését megnehezítik és megdrágítják, töröltessenek el.

8. És végül a boritaladó beszedése, valamint a fogyasztási adók ne legyenek bérbeadhatók.

A féláru vasúti jegy váltására jogosító arcképes igazolványok az 1904-re idejekorán való érvényesítése végett a magy. kir. államvasutak igazgatóságához (VI. ker. *Andrássy ut 73-75.*) már folyó évi okt. hó 20-ától kezdődőleg beküldhetők. Azok az igényjogosultak pedig, kik a f. évben ily igazolvány birtokában nincsenek de ilyen az 1904. évre váltani kívánnak, az igazolvány kiállítását ugyancsak a fenti időponttól kezdve kérelmezhetik. Nehogy tehát az igazolványok érvényesítése, illetve az újak szállítása körül kése-

delem merüljön fel; figyelmeztetik az érdekelteket, hogy az érvényesítés kieszakozását, illetve az új igazolványok kiállítását az előirt módon mielőbb kérelmezzék. A nyugdíjasok lakóhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által nyugdíjas minőségüket és azt, hogy díjazott tisztséget vagy fizetéssel járó hivatalt nem viselnek, folyamodványaikön igazoltatni tartoznak.

Napszamos mint mehanikus. *Kovács Péter* a feketehegyi kastélyban volt alkalmazva, mint napszamos. Együtt lakott édesanyjával. A 24 éves napszamos szabad idejét igen szép dologra fordította. Ócska vasból egy félméter hosszú gőzgépet szerkesztett s megcsinálta hozzá a cséplő szekrényt is. F. hó 12-én Sümege sok bámuloja akadt munkájának. A gőzgép mintegy félméter hosszú. Befűtve működik s *Kovács* babot is csépell vele. Munkáját egyszerű eszközökkel végezte. Anyja takaréklázhelye volt a kobója. Egy fejszét belevágott a törzökbe s megvolt az állója. Vaspléből összeszegezte a gőzgép testét, 4 kis arbrons megtette 4 keréknek, egy nagyobbacska pedig a lendítő keréket szolgáltatta. Drótból, egyéb ócska vasból megkészültek az apróbb részek. *Kovács* 24 éves ember s állítása szerint mindig csak paraszti munka volt rendszer foglalkozása. Ismét példája annak, hogy a magyar nép mindenre alkalmas széles a világon, de annak is, hogy mennyi sok drága kincs rejlik és sajnós, kallódik el a nép alsó rétegeiben. Meglehet, *Kovács*ból magyar *Edison* válik, ha sorsa erre az útra tereli. Így meg szégyen napszamosként éli át az életét.

Telekkönyvi Mintatár. Szakkönyv régen részesült akkora tetszésben és régen örvendett oly gyors elterjedésnek, mint a *Telekkönyvi Tisztviselők Országos Egyesületének* kiadásában. megjelent *Sági-Vajda-féle Telekkönyvi Mintatár*. Ez a kitűnő könyv rövid idő után második kiadásban jelent meg, melyet *Sági János* javított és jelentékenyen bővített. A mű mintegy 62 iv. ezer oldal. Az első kötet könyv, a második kötet pedig 450 bejegyzést tartalmazó, hű utáztatu telekkönyvi minták keresztmetszést ad. Az első kötet a bejegyzéseket magyarázza, tartalmazza a telekkönyvi rendtartást. Ennek szövegében hivatkoznak a telekkönyvi minták bejegyzéseire úgy, hogy a rendtartás elvont, elméleti része az olvasó előtt megelevenedik, az elméletről egyidőben átvezetik a gyakorlati tételre. Számos telekkönyvi kérvény és okirat-mintát mutat be melyek nagy feltűnést keltettek, mert szakítottak az eddig ismert minták hosszadalmasságával, fölösleges sallangoktól heinzségi kitételeivel. A könyv mindazt tartalmazza, amit igazságügyi tisztviselőnek, községi jegyzőnek, közjegyzőnek, ügyvédnek, pénzügyi tisztviselőnek és a joghallgató ifúságnak telekkönyvi szempontokból tudnia kell. A két vastos kötet előfizetési ára 8 kor., díszkötésben 10 korona. A második kiadás jogát az Országos központi községi nyomda részvénytársaság, (Budapest, VI., *Váci-körút 61.*) szerezte meg. Ide kell küldeni az előfizetési pénzeket. Az igazságügyminiszterium a könyvet kedvező véleménnyel látta el, ennek alapján a belügyminiszterium a pártolásra ajánlotta.

Rajtacsípték. *Preyer (Bódi) Ferenc* muzsikusk cigány megtudta, hogy *Ányós Antal* eladta az ökréit. Éjszaka idején, mikor *Ányósék* javában aludtak, odament az ablakra s csendesen addig rázogatta, amíg a könnyen járó forgó lecsuszott s az ablak kinyílt. *Preyer* bement a szobába, de *Ányós* fölébredt, mire az éji látogatónak sikerült elillannia. A múlt hét szerdáján ismét megpróbálta *Preyer* az éji látogatást. *Ányós* már az ablak neszére fölébredt s csendesen várta: mi lesz. Egyszer csak nyílt az ablak s *Preyer* behatolva a szobába, egyenest az alnáriumhoz ment s próbálta nyitogatni. Erre *Ányós* kiugrott ágyából, megragadta a vakmerő éji látogatót s jól helybenhagyta. Azután a rendőrségre szalajtott s az odahívott rendőröknek átadta éji vendégét.

Elvetemült fia. *Prohai Lajos* 60 éves földműves hosszabb idő óta viszáltyban élt családjával, míg végre odahagyta azt, a vidéken kóborolt s nagyjából kocsimákban töltötte idejét. A legutóbbi hetekben megúvva a kóborlást, még meglevő kis birtokára egyik takarékpénztárból pénzt vett fel magának kölcsön és azon szövegében hajlékot építve magának, a családjától elváltan ott lakott. Hasztalan igyekezett fia és családja visszatérésre bírni az öregot, s hajhatatlan maradt E miatt a viszáltykodás még jobban kiélesedett apa és fia között úgy, hogy utóbb már lelővéssel fenyegették egymást. Fia tudta azt, hogy atyjának van egy határvetű forgópisztolya, azt atyja távollétében annak lakásáról ellopta. Majd a múlt hó 29-én atyja hajlékának padlására ment fel és ott atyja ágya felet a padlásdeszkát fölfeszítette és úgy, hogy atyja észre ne vegye, ismét visszatárazta. E hó 5-én éjjel, midőn tudta, hogy atyja már alszik, újbol a padlásra ment, ott az előre fölfeszített desz-

kát eltávolította és a kezénél lévő gyertyával alvó atyjára világított és a nála lévő revolverből háromszor atyjára lőtt. Az első lövés az öreg *Prohai* jobb karját horzsolta, a második a hónaljban furódott a testbe. Az öreg a lövésekre felébredt és futással iparkodott fia elől menekülni, ki ekkor még harmadszor is atyja után lőtt. Az öreg amint volt véresen a községbe menekült, hol ismerősei vették gondozás alá. A súlyosan megsebesített *Prohai* testéből a golyót *Simon dr.* távolította el, akinek véleménye szerint felgyógyulásához nincs remény.

Csak fel ne akasszanak, mert ezt a szögyent nem élném túl. A tárgyaló terem komor méltóságát néha átszövi egy pillanatra a mosoly, a humor derüje. A száználmasan vergődő vádoltak és tanúk zavarukban olykor a legeredetibb felelettel kacagásra készítik a komoly bírakat és a szenzációra, pikantériára éhes, sóváron leselkedő hallgatóságot. A setét hangulatok mélyéből — egész váratlanul pattan ki a furcsa ötlet, egész tudatlanul és mert ilyen: hatása közvetetlenn. *Valami Vaclavik Márton* nevű fiatal tót napszamos állt a kaposvári esküdtszék előtt. Verekedés közben úgy szúrta meg *Druga* nevű társát, hogy az belehalt sebébe. Ezért kellett felélnie. Halált okozó súlyos testi sértéssel vádolták. A verdíkt meghozatala előtt, ahogy visszaakartak vonulni az esküdtszék, a kétségbeesett *Szvatopluk* ivadék odaborult bírái elé és könyörögve, siránkozva nyögte:

— Nagyságos uraim, tegyenek velem, amit akarnak, csak fel ne akasszanak, mert ezt a szögyent nem élném túl.

A közönség kacagott. A törvényszék másfél évi börtönrre ítélte el a vádlottat.

Felhívjuk a közönség figyelmét *Grünfeld J.* úri szabó mai hirdetésére.

Tyukszemreszelő. E kitűnő találmánnyal bárki fájdalom nélkül száraz állapotban könnyen eltávolíthatja tyukszemeit. Az érdes anyagból készült tyukszemreszelő az eleven húst nem sérti meg. Egy darab ára 50 fillér. Kapható *Darnay Kálmán* kereskedésében, Sümege.

Sár cipő (galoschni) hölgyek részére 1 pár 1 frt 25, duplaerős, urak részére 1 frt 75. **Würzburger Jakobnál, Sümege.**

Gazdák és állattenyésztők

figyelmébe ajánlom az állatok emésztését elősegítő

t á p p o r t mely eredeti csomagokban kapható

Márkus Salamon Fia cégnél, * * * Sümege.

4136/tk. 1903.

Árverési hirdetmény kivonat.

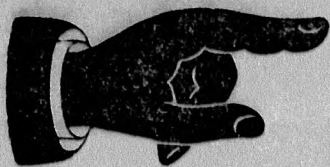
A sümegei kir. bíróság, mint alkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Marton László* végrehajtónak *Marton Ödön* végrehajtást szenvedő elleni 120 K tőke és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő: óhídi 26. sz. tjkvben + 28. hrsz. alatt *Keszei József* és *neje Séllei Anna* tulajdonul felvett ingatlanra

770 K a 185. sz. tjkvben + 968/b. hrsz. alatt Marton Károly, László, Mihály, Ödön és Agnes tulajdonul felvett ingatlanra 392 K kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi október hó 27. napján délelőtt 10 órakor Ohid községházánál a tkvi. hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 77 K-t; 39 K 20 ft készpénzben, vagy az 1881. 60 t.-c. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LV. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A sümegei kir. járásbíró, mint tkvi hatóság. Sümege, 1903. augusztus 14.

Szerdahely, kir. aljbíró.

Az új sorsjáték I. osztályára szóló sorsjegyek megérkeztek s eredeti árban, minden más költség felszámítása nélkül kaphatók

Hörvát Gábor
könyvkereskedésében,
Sümege.

Az I. osztályra szóló sorsjegyek árai: egy egész 12 K, egy fél 6 K, egy negyed 3 K, egy nyolcad 1 K 50 fillér.

Grünfeld J. uri szabó nagy szövetraktára.

Tessék meggyőződni!

Az őszi és téli idény kezdetével értesítem a n. é. közönséget, hogy sikerült nagymennyiségű divat-szöveteket vásárolnom és abban a helyzetben vagyok, hogy bármely nagyvárosi szabóval a versenyt felvehetem.

Készíték legújabb divatos öltönyt, felöltőt, 28 kor.-tól feljebb, mikadó (gazdász) télikabátot 20 koronától feljebb. — Raktáron tartok mindenféle kész férfi-, fiu- és gyermekruhákat meglepő olcsó áron.

Külön értesítés. Szabómesterek és privát vevőknek gyári áron árusítok el mindenféle divatszöveteket, úgyszintén mindennemű belésárukat.

Kitünő tisztelettel

Grünfeld J.

uri szabó nagy szövetraktára, Sümege.

8 nap próba!

Csak 2-75 forintért küldök utánvétellel vagy az összeg előlege beküldése mellett.

Egy nélkülözhetetlen nickel remont. zsebóra „System-Roskopf Patent” jeggyel, 38 órás szerkezettel és másodperemutatóval, pillanatra pontosan járó, 3 évi jóállással, (egy elegáns aranyozott óralánc és reklám-cikk ingyen mellékeltek).

Nem megfelelőnél pénz vissza, azért veszteség kizárva.

M. J. Holzer

óra- és ékszer gyári raktár nagyban, Krakau, (Öst.) Dietelg. 66.

A cs. és kir. állami hivatalnokok szállítója. Képes óra- és ékszer-árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Ügynökök kerestetnek. Hasonló hirdetések utánzatok.

Esemény
a magyar
irodalomban!

NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

AZ EGYETEMES TÖTÉNELEM
KLASSIKUS KÖNYVE, A LEG-
GAZDAGABB TÖRTÉNELMI
KEPTÁR

Tizenkét kötetben

Eddigélő három kötet jelent meg. — Négyhavasankint jön egy-egy kötet

Szembet a prospektus, melyet mindenki ingyen kap.

A teljes mű ára 192 korona.

Szerkeszti a legkiválóbb magyar írók közreműködésével:

Marczali Henrik

Megrendelhető

3 koronás

csékely havi

részletfizetésre

s rendeléssegélyvel, mely kivágandó és levelezőlapra ragasztva, hozzánk beküldendő.

Révai Testvérek

Irodalmi Intézet

Részvénytársaság

Budapest VIII., Üllői-ut 19.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET
azért eseménye a magyar irodalomnak, mert az első teljes, tökéletes, minden igényeknek megfelelő világtörténelem.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET
megjelenésével minden más világtörténelmi mű elavult és értéktelenné vált.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET
az élet bibliája és nélkülözhetetlen mindenkiné, a ki művelt ember akar lenni.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET
az a mű, melyből az egyén, a család, a társadalom hazaszeretést és összetartást tanul.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET
fejleszti a műizlést, táplálja a tudást, nemeli a lelket

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET
brillians stílusával és pompás illusztrációival nemcsak tanít, hanem oktathatva gyönyörködtet is és a legnagyobb szellemi élvezetet nyújtja.

Essenél megrendelem a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságtól Budapesten a

Nagy Képes Világtörténet

esimű művet 12 kötetben 192 koronáért, tudomásul vevén, hogy eddigélő három kötet jelent meg s a további kötetek 4 havonként jelennek meg. Kötelezem magam a társaság pénztárába Budapestén a szállítástól kezdve 3 koronát havonként mindaddig beteszni, míg a mű teljes vételára törlesztve nincsen. Az esetleg elmaradó részletek költségmentesen postai megbízás útján szedhetők be és ennek be nem váltása esetén a mű teljes hátralékos vételára esedékesé válik. A mű további kötetei a megjelenésükhöz képest és üzleti arányában szállítandók.

Név:

Költ:

Állás:

Pártoljuk a hazai ipart és vi-
seljünk

szegedi nyakkendőt,
mely dús választékban kapható
Márkus Salamon Fia
cégnél, Sümege.

Eladó

egy pult és egy fiókos
fűszerállvány.

Bővebbet özv. Kohn László-
nénál, Csabrendeken.

PENTZ MIHÁLY
KÖFARAGÓ-MESTER
SÜMEGE.

Nagy sirkő-raktár
bel- és külföldi márványokból,
granit és sienitből, stb. kövekből.

Elvállal es készít: síremlékeket,
úti kereszteteket, Szent-Háromság
szobrokat, kriptákat, épület mun-
kákat s minden e szakmába vágó
munkákat es javításokat . . .

Hirdetéseket jutányos áron felvesz a kiadóhivatal.

Kiváló szerencse Töröknél! Felülmulhatatlanul

kedvez főarudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyere-ménnyel többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek; csak a legutóbbi 5 hónapban a

3 legnagyobb nyere-ményt és pedig:

a 605.000 koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,
a 100.000 „ főnyere-ményt a 74366. „ „
a 90.000 „ „ a 109780. „ „

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyere-ményt.

Ajánljuk ennélfogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt.
— A most következő nagy. kir. szabadalmazott 13. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyere-mény
jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyere-mény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyere-mény 400.000,
1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a
50.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000,
1 a 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000,
8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb;
összesen 55.000 nyere-mény és jutalom 14.459.000
korona összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/4 eredeti sorsjegy frt — 75 vagy kor. 150; 1/2 eredeti sorsjegy frt 150 vagy kor. 3.—
1/2 „ „ 3.— „ „ 6.—; 1/4 „ „ 6.— „ „ 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kértünk

f. é. október hó 26-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. ÉS T^{SA}

Bankháza Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletel:

Központ: Teréz-körút 46/a. I. flók: Váci-körút 4/a.

II. flók: Múzeum-körút 11/a. III. flók: Erzsébet-körút 54/a.

Rendeléseivel levélgandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet
a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben { utánvételre kérem
postautalvánnyal küldöm } A nem tetsző törleendő
mellékelem bankjegyekben (bályogokban).

Pontos cím: _____

Minden vevő jogosítva van az árút (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX)
díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Triestli Cognac párlati intézet (Destillerie.) CAMIS és STOCK BARCOLABAN
TRIEST mellett ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült és az általánosan ausztriai gyógyszerész egyesületi kísérleti állo-
mása ellenőrzése alatt áll.

1/4 palack 5 korona, 1/2 palack 2-60 korona 10 palack rendelésénél 10% engedmény.

Kapható: Sümege, Márkus Salamon Fia fűszerkereskedésében;
nagybani eladás a vidék részére Sattler Józsefnél, Nagy-Kanizsán.

Minden vevő jogosítva van az árút (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX)
díjmentesen megvizsgáltatni.

Vegyi ellenőrzés a os. és
kir. belügyi miniszterium
által jóváhagyott kísérleti
állomás és elemiszerek
vizsgáló intézete által
Bécs IX. Spitalgasse 31.

Vegyi ellenőrzés a os. és
kir. belügyi miniszterium
által jóváhagyott kísérleti
állomás és elemiszerek
vizsgáló intézete által
Bécs IX. Spitalgasse 31.